

Azonnal is késő lenne

Amikor elhatároztam, hogy a szegedi diákok albérleti helyzetéről írok, mindenki sietett figyelmeztetni: méhkasba nyúlsz, úgysem lehet semmit tenni, hiába írsz róla, változtatni úgysem tudsz. Tudom, a téma örökzöld, mégis, mi történt az utóbbi években; javult, vagy romlott-e a helyzet?

Végigjártam a várost albérletet keresve. Bárkivel is beszéltem ömlöttek a gondok, a bajok, a megoldhatatlan problémák.

Ketten egy ágyban

Maszek fordárat a Hámán Kató utcában.

— Igen, van kiadó albérlet. Csak lányoknak.

— Megnézném.

A konyhából nyíló szobát három lépcsőn kell megközelíteni. A berendezés minimális: egy dupla ágy, asztal, szekrény. Alapdíj 350 forint.

— Igen, butángázzal lehet futni, Persze, azt külön kell fizetni. Dohányozni nem szabad. Senki nem jöhet fel. Tudja, OTP-megbízott is vagyok. A vilányt is külön kell fizetni.

— Mosakodás?

— A konyhában van egy mosdó. Meleg víz? Minek? A szegedi víz télen is meleg.

— Ja, igen, már lakik itt egy kislány, csak egy társ kellene.

— Hiszen csak egy ágy van.

— De milyen széles!

Maszek fodrász! OTP-megbízott! Egy szobából hétszáz forint haszon, minden különösebb befektetés nélkül...

A Csongrád megyei és Szeged Városi Népi Ellenőrzési Bizottság jelentése az albérleti viszonyokról. A dokumentum keltezése: 1971. március 13. Az adatok tehát több mint egy évesek, de a helyzet nem sokban változott, hiszen tavaly óta csupán egy új egyetemi lakóépülettel (a Hermann Ottó Diákhonnnal) gyarapodott városunk.

A vizsgálat szerint a kollégiumi férőhelyek száma nem éri el az összhallgatói létszám ötven százalékát, pontosan 43,73 százalék. A Népi Ellenőrzési Bizottság jelentése is megállapítja: „A szegedi felsőoktatási intézmények ellátottsága igen rossz, hiszen mintegy 1500–1800 egyetemi és főiskolai hallgató vár kollégiumi elhelyezést, és a kérdést a most folyó, illetőleg a tervezett építkezések sem oldják meg.”

Ez igen magas szám ellenére a diákság albérleti kérdésének megoldására nem történt külön intézkedés. Az albérletekre vonatkozó jogszabályok sem tartalmaznak az ifjúság érdekvédelmét megkülönböztető módon biztosító előírásokat.

Kollégiumi férőhely nincs

Marad tehát az albérlet. Albérleti címetek az újságokon a hirdetőtáblákon (lásd: Széchenyi téri WC fala) kívül az albérleti iroda ad. Az albérleti iroda működése hasznos, pillanatnyilag az egyetlen, tehát szükséges megoldás. Kérdés, működéséről mennyien tudnak, elérni-e a célját.

Ha a diáknak, helyesebben fogalmazva a szülőknek több pénze van, akkor drágább, jobb szobát kereshet. Az albérleti szobák 250–700 forint között váltakoznak. Ennél olcsóbból még nem hallottam, drágábbról viszont igen.

Újsághirdetésre jelentkeztem a Török utcában. Szép, nagy szoba, modern bútorok, de kiderült: egy diák már lakik benne. Sőt, és ez egyenesen megdöbbentő volt, inkább kifizeti a szobáért egyedül az 1000 forintot, mintsem társat kapjon.

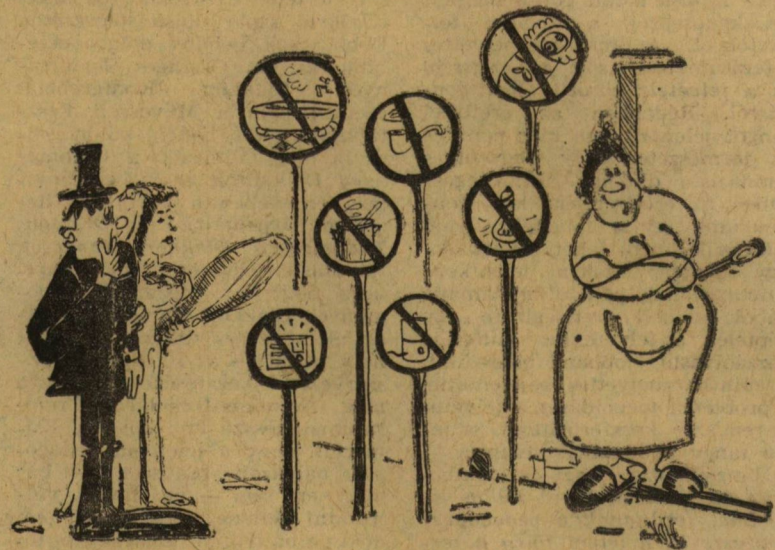
Az albérleti szobák átlagbére feltétlenül 300 forint felett van. A legtöbb helyen az alapösszeghez pluszköltségek járulnak. Külön kell fizetni a fűtésért, (vagy az albérló maga gondoskodik róla) a villanyért, a fürdőszoba használatáért. Ha valaki netán

egyedül akar lakni, úgy mélyen nyúljon a zsebébe, mert ez a legdrágább megoldás.

Egésznapos magánzárka

„Az albérlők 77,8 százalékának a szobája nem különbejáratú.” — Nem ártana, ha Lőrincze professzor egyszer a rádióban fog-

szobát panelfalakkal három részre választottak így két kis „szoba” és egy előtér született. A két „szobában” összesen négy ágyat helyeztek el, amiért fejenként 500 forintot kértek. De még a 2000 forinttal sem elégedtek meg, külön pénzt kértek a fűtésért, világításért és a heti egyszeri fürdésért is. Így egyetlen

Hevesi Ferenc karikatúrája

lalkozna a „különbejárat” fogalmával. Ezen a téren ugyanis a legteljesebb káosz uralkodik, legalábbis a főbérlok tudatában. Miért nevezik például különbejáratúnak azt a szobát, amelynek megközelítése, csak a háziak által lakott helyiségben át történhet? Persze, lehet, hogy a főbérlok nomenklatúrájában minden szoba különbejáratú, hiszen külön a szoba számára fenntartott ajtón át lehet csak megközelíteni. Tarjánban történt a következő eset: A szobába, a fürdőszobában keresztül lehet bejutni. Egyik reggel a háziak használat után elfelejtették kinyitni, a mosakodás alatt bezárt fürdőszoba ajtót. Így az albérló egésznapos magánzárkára lett ítéltve.

Egy különbejáratú albérleti szobáért, ahol valaki egyedül szeretne lakni, általában 600 forintot kell fizetni, de nem ritka, hogy ennél többet, 700–800 forintot is kérnek. Ezt a luxust csak nagyon kevesen engedhetik meg maguknak. Marad tehát a másik megoldás: Ketten-hárman, vagy nem ritkán négyen vesznek ki egy helyiséget. A fejenkénti ár így sem sokkal kevesebb. Felháborító, hogy milyen összegeket zsebelnek be a lakástulajdonosok egy-egy helyiségért!

Egy szobáért 2000

A legfelháborítóbb esettel a Bokor utcában találkoztam. Az igen ötletes házigaárdák — maguk is fiatalok — egy nagyobb

helyiségből 2160 forint haszonnal tartottak. Mondanom sem kell, a panelfalak milyen hangszigetelést jelentenek! A két szoba közül csak az egyikben van kályha, a másikban a fűtést a nyitott ajtón keresztül akarják megoldani. Önkéntelenül is felmerül az emberben a kérdés: miért vállalkoznak a hallgatók ilyen nagy összegért, ilyen körülmények elviselésére? Lehet egyáltalán így tanulni?

A válaszok szomorú képet mutatnak az albérleti lehetőségekről: „Egyszerűen nem találtam mást, csak ennél sokkal rosszabbakat.”

A szegedi albérleti helyzet legfőbb kritikája: igen gyakori az albérletek változtatása. Nem ritka, hogy valaki kétszer-háromszor-négyszer is új helyet keres egy év alatt.

Az albérleti helyzet évek óta változatlan, semmiképpen nem javult, talán inkább romlott: az árak emelkedtek. A Népi Ellenőrzési Bizottság a jövő év elején utóvizsgálatot végez, a két év előtti felmérés befejezéséig. Különösebb eredményt azonban ettől sem várhatunk. Változtatni, tenni kellene valamit, mégpedig minél előbb. Már azonnal is késő lenne! Az ország lakáshelyzetének tudjuk, csak kis része a szegedi diákság albérleti problémája mégis az ifjúsági törvény szellemében országos szinten várunk intézkedést!

D. G.

Sakkozó matematikus

Varasdy Imre, a JATE harmadéves matematikus hallgatója, 1972-ben megnyerte az országos ifjúsági sakkbajnokságot.

Sakk és matematika — látszatra nagyon is összefüggő dolgok. Valahogy úgy képzeltem, ez az ember állandóan matematikai feladványokon, vagy sakkrejtvényeken töri a fejét. Micsoda unalmas lehet, biztos meg sem mukkan egy társaságban. Biztos minden lépése pontos és kiszámított, nemcsak a sakkban az életben is. Be kell vallanom kellemes csalódás ért, Varasdy Imre ugyanis egyáltalán nem bújtható a sakkozó matematikus előre elképzelt bőrébe. Egyáltalán nem unalmas. Nem beszél folyton sem a sakkról,

sem a matematikáról. És mint a beszélgetésből kitudt, ugyanazt a normális egyetemista életet éli mint mások. Ugyan úgy megtalálható a koleszbulikon, mint a színházban és a moziban. Egyszóval nem tipikus elrédő, szórakozott, jegyzeteibe mélyedő matematikus.

Nem tipikus sakkozó

— A sakk — játék, tehát ilyen szinten kellene és kell is kezelni. Vannak akik ebből élnek, én nem akarok „hivatásos” sakkozó lenni. Nekem ez „spéci szórakozás”, ugyanolyan mintha bilyeget gyűjtenék vagy ultiznék. Én nem sakkozó vagyok, nagyon rossz „csak” sakkozóznak lenni. — tiltakozik. Persze még

fehet belőle élni. Viszont a sakkot és az egyetemet egymás mellett nem lehet komolyan csinálni.

És sorolja a példákat: Sax abbahagyta az egyetemet a sakk kedvéért, Horváth Tamás aki szintén mester ugyancsak.

— Matematikus akarok lenni lenni nem sakkozó! — mondja. Pedig az eredményei így is irigylésre méltóak. Mindössze 7 éve 13 éves kora óta sakkozik. Még általános iskolába jár, de már I. osztályú versenyző. 15 éves amikor mesterjelölt és tagja az ifjúsági válogatott keretnek. 1968-ban és 1970-ben Vas megyei bajnok. 17 éves korában ifjúsági válogatott a jugoszlávok ellen. Nem is eredménytelenül. (1:1) És az eddigi legsikeresebb év az ide. A tavaszi szegedi vegyes mesterversenyen harmadik, ezzel elnyeri a mesteri címet, júliusban pedig megnyeri az ifjúsági bajnokságot.

Varasdy Imre tehetséges sakkozó, ez kétségtelen, de emellett dacos ember is, meg akarja mutatni mire képes. Fél évet a bizonyításra szentelt. Dacból lett belőle matematikus is:

— Mondhatnám, utáltam a matek tanáromat, mert mindig négyest adott. Gondoltam előzők az egyetemre, és mint matematikus megyek vissza. Azóta rájöttem, hogy a legjobbat választottam.

Adott-e valamit a matematika a sakkozóknak?

— A sakkhöz absztraktabb gondolkodás kell és ez kétségtelenül könnyebb egy matekosnak. Például az SZVSE NB II-es csapatának fele matematikus.

Mióta egyetemista vagyok jobban megy a sakk, de végeredményben nem hiszem, hogy ez a matematikának köszönhető. Inkább érettebb vagyok.

Talán véletlenül, de ismét találtam egy olyan sportembert aki nem a sportból akar megélni. Aki sakkozik mert ezt szereti, de aki nem bújja állandóan a szakkönyveket, aki nem válik megszállottá, aki helyére tudja tenni a dolgokat. Még ebben az évben, decemberben, Groningenben lesz az ifjúsági sakk EB. Eredményei alapján Varasdy Imrét kellene kiküldeni. Kérdés, hogy a sakkszövetség illetékesei — akik eléggé pestcentrikusak — is így gondolják-e?

Talán sikerül, hiszen a 72-es év, már úgyis jói kezdődött, és talán folytatódna Adorján, Ribli, Sax sikerei, a brundagei értelembe is amatőr Varasdy Imrével.

DEÁK GÁBOR

Válaszolok

„Albérletben lakom és a házigazda állandóan ver. Mit csináljak?” — hangzik a panaszos levélrészlet. Válaszom: Napi száz fekvőtámaszt!

„A szomszéd szoba egyik lakója állandóan hallgatózik phonendoszkóppal az ajtónkon, amikor a menyasszonyommal vagyok együtt a szobánkban. Mit tegyek?” Egy javaslat: sóhajtson mélyeket. .

Elkeseredett hangú levél egyik kollégistától: „Szobatársam Napoleonnak képzei magát, amióta a kórbontant tanulja, állandóan zaklat, nincs egy nyugodt percem sem, mit csináljak?” Válaszom: ha nem ön Mária Lujza, akkor nem kell félni, mindesetre óvja szobatársát Waterlooót!

R. J.

Csapda

(Hegyi Füstös László karikatúrája)

